A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. március 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös menekültügyi és kiegészítő védelem nyújtására vonatkozó politika – A nemzetközi védelem megadására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 46. cikk (3) bekezdése – Teljes körű és *ex nunc* vizsgálat – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatékony jogorvoslathoz való jog – Az elsőfokú bíróság jogkörei és kötelezettségei – A nemzetközi védelem tárgyában illetékes hatóságok határozatainak megváltoztatására vonatkozó jogkör hiánya – Hatvannapos határidőn belüli határozathozatalt előíró nemzeti szabályozás”

A C-406/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2018. június 20-án érkezett, 2018. június 4-i határozatával terjesztett elő a

PG

és

a **Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök (előadó), R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács bírájaként eljárva, M. Safjan, L. Bay Larsen és C. Toader bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. szeptember 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– PG képviseletében Sánta Sz. M. ügyvéd,

– a magyar kormány képviseletében kezdetben: Fehér M. Z., Tornyai G. és Tátrai M. M., később: Fehér M. Z. és Tátrai M. M., meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében kezdetben: T. Henze és R. Kanitz, később: ezen utóbbi, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: magyar.

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande, Tokár A. és J. Tomkin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. december 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 46. cikke (3) bekezdésének az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a PG és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Magyarország, a továbbiakban: BMH) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az utóbbi azon határozata, amelyben elutasította az említett személy nemzetközi védelem iránti kérelmét, és két év beutazási és tartózkodási tilalom mellett elrendelte a kitoloncolását.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2013/32 irányelv (18), (50) és (60) preambulumbekezdése szerint:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(50) Az uniós jog egyik alapelvét tükrözi, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel […] kapcsolatos határozatok […] bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát képezik.

[…]

(60) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja a Charta által elismert elveket. Ezen irányelv biztosítani kívánja különösen az emberi méltóság teljes mértékű tiszteletben tartását, és elő kívánja mozdítani a Charta 1., 4., 18., 19., 21., 23., 24. és 47. cikkének alkalmazását, és ennek megfelelően kell végrehajtani.”

4 A 2013/32 irányelv célja az 1. cikke szerint a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.) szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.

5 A 2013/32 irányelv 2. cikkének f) pontja az „eljáró hatóság” fogalmát úgy határozza meg, hogy az „kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv, amely a tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására és annak tárgyában elsőfokú határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik”.

6 Ezen irányelv 46. cikkének (1), (3), (4) és (10) bekezdése értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják a kérelmezők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
   i. a menekült jogállás és/vagy kiegészítő védelmi jogállás tekintetében megalapozatlannak ítéli a kérelmet;

[…]

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek a 2011/95/EU irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési [helyesen: jogorvoslati] eljárásokban.

(4) A tagállamok meghatározzák a kérelmező által az (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jog gyakorlásához szükséges észszerű határidőket és egyéb szabályokat. […]

[…]

(10) A tagállamok határidőt állapíthatnak meg az (1) bekezdés szerinti bíróság számára az eljáró hatóság határozatának felülvizsgálatára.”

A magyar jog

7 A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 68. §-ának (2), (3), (5) és (6) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) A bíróság a keresetlevél bírósághoz érkezésétől számított hatvan napon belül dönt.

[…]

(4) […] A bíróság vizsgálata kiterjed mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű, a bírósági határozat meghozatalának időpontja szerinti vizsgálatára.

[…]

(5) A bíróság a menekültügyi hatóság döntését nem változtathatja meg.

(6) A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 PG, aki kurd nemzetiségű iraki állampolgár, 2017. augusztus 22-én személyazonosító okmány nélkül érkezett Magyarország egyik tranzitzónájába, és ott nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztett elő amiatt, hogy a származási országában állítólagosan életveszély fenyegeti. A magyar hatóságok e kérelmet 2018. március 14-én elutasították, és „megállapították a visszaküldés tilalma elvének az alapügy felperesére való alkalmazhatatlanságát”. Az említett személlyel szemben kiutasítási határozatot hoztak, és két év beutazási és tartózkodási tilalmat is elrendeltek.

9 Az érintett a nemzetközi védelem megtagadásával szemben keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

10 A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy egy, a kérdést előterjesztő bíróságtól eltérő magyar bíróság már hatályon kívül helyezte a BMH két korábbi, 2017. október 25-i és 2018. január 18-i határozatát, amelyek közül mindkettő elutasította ugyanezen személy nemzetközi védelem iránti kérelmét. Így a 2018. március 14-i a harmadik olyan határozat, amely PG nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasította, miután már két ilyen határozatot egymást követően hatályon kívül helyeztek.

11 A kérdést előterjesztő bíróság közlése szerint a magyar jog 2015 óta nem teszi lehetővé a bíróságok számára, hogy a nemzetközi védelem tárgyában hozott közigazgatási határozatokat megváltoztassák, és maguk adják meg a védelem valamilyen formáját. Az ilyen határozatok tekintetében adott esetben csupán a hatályon kívül helyezésre van lehetőség, az érdekelt pedig így újra a BMH-hoz kérelmet előterjesztő kérelmező helyzetébe kerül. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a BMH elutasító döntéséből és az azt követő bírósági hatályon kívül helyezésből álló ciklus ezáltal szabadon ismétlődhet. E bíróságban az a kérdés merült fel, hogy ennek a kockázata nem vezet-e az új magyar eljárásjogi szabályoknak a 2013/32 irányelvben foglalt, a hatékony jogorvoslathoz való jogra vonatkozó előírásokkal való összeegyeztethetetlenségéhez.

12 A kérdést előterjesztő bíróságnak továbbá azzal kell szembenéznie, hogy a magyar szabályozás a határozathozatalra vonatkozóan hatvannapos határidőt ír elő. Úgy véli, hogy bizonyos ügyekben, amelyek tekintetében az alapügy reprezentatívnak tűnik, az ilyen határidő nem elegendő a szükséges információk összegyűjtéséhez, a ténybeli háttér megállapításához, az érintett meghallgatásához, és így a megfelelő indokolással ellátott bírósági határozat meghozatalához. E bíróság így azt a kérdést veti fel, hogy e határidő összeegyeztethető-e a hatékony jogorvoslathoz való joggal, amelyet a 2013/32 irányelv és a Charta 47. cikke ír elő.

13 E körülmények között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Értelmezhető-e a [Charta] 47. cikke, illetve a [2013/32 irányelv] […] 31. cikke – figyelembe véve [az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.)] 6. és 13. cikkében foglaltakat – úgy, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jog biztosítása úgy is megvalósítható egy tagállam részéről, ha [a] menekültügyi eljárásban hozott határozatot a bíróság nem változtathatja meg, csak új eljárásra kötelezés mellett azt hatályon kívül helyezheti[?]

2) Értelmezhető-e a [Charta] 47. cikke, illetve a [2013/32 irányelv] […] 31. cikke – figyelembe véve [az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény] 6. és 13. cikkében foglaltakat is – oly módon, hogy megfelelő az a tagállami szabályozás, amely minden egyedi körülménytől függetlenül, az ügy sajátosságaira és a bizonyítás esetleges nehézségeire tekintet nélkül a menekültügyi bírósági eljárásokra egységesen, mindössze 60 napos kötelező eljárási határidőt ír elő[?]”

A Bíróság előtti eljárás

14 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy az ügyet az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el. Az első tanács 2018. július 31-én, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy nem ad helyt e kérelemnek.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

15 Meg kell jegyezni, hogy bár a kérdést előterjesztő bíróság által megfogalmazott kérdések a 2013/32 irányelvnek a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatát érintő közigazgatási eljárásra vonatkozó 31. cikkének az értelmezésére vonatkoznak, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem valójában a hatékony jogorvoslathoz való, ezen irányelv 46. cikkében előírt jog végrehajtását érinti. Ezen utóbbi rendelkezést, és különösen annak (3) bekezdését kell tehát értelmezni annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni.

Az első kérdésről

16 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a bíróságok számára kizárólag annak jogkörét biztosítja, hogy a nemzetközi védelem tárgyában illetékes hatóságok határozatait hatályon kívül helyezzék, kizárva ugyanakkor az azok megváltoztatására vonatkozó jogkört.

17 Amint arra a főtanácsnok indítványának 21. és 31. pontjában rámutatott, a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvántartásba vételét követően határozott e kérdésről a 2018. július 25-i Alheto ítéletében (C-585/16, EU:C:2018:584) és a 2019. július 29-i Torubarov ítéletében (C-556/17, EU:C:2019:626).

18 A Bíróság így a 2018. július 25-i Alheto ítélet (C-585/16, EU:C:2018:584) 145. és 146. pontjában megállapította, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése csak a jogorvoslati kérelem „vizsgálatára” vonatkozik, és nem érinti a vitatott határozat esetleges megsemmisítésének következményeit. A 2013/32 irányelv elfogadásával az uniós jogalkotó így nem egy olyan közös szabályt kívánt bevezetni, amelynek értelmében az említett irányelv 2. cikkének f) pontjában említett kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv egy nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó eredeti határozatának megsemmisítését követően elvesztené hatáskörét. Ezért a tagállamok továbbra is rendelkezhetnek úgy, hogy az ügyet egy ilyen megsemmisítést követően vissza kell küldeni e szervnek, hogy az új határozatot hozhasson.

19 A Bíróság az említett ítélet 147. és 148. pontjában megállapította, hogy mindemellett a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdését teljesen megfosztaná a hatékony érvényesüléstől annak elfogadása, hogy az első fokon eljáró bíróság azon ítéletének kihirdetését követően, melyben e bíróság a 2011/95 irányelv alapján a kérelmező nemzetközi védelme szükségességének az e rendelkezés szerinti teljes körű és *ex nunc* értékelését elvégezte, az említett szerv ezen értékeléssel ellentétes határozatot hozhat, vagy hosszabb ideig nem cselekedve, növelheti az újbóli, naprakész értékelést igénylő elemek felmerülésének kockázatát. Ebből következően, bár a 2013/32 irányelvnek nem célja, hogy közös szabályt vezessen be a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos új, az eredeti határozat megsemmisítését követő határozat elfogadására vonatkozó hatáskört illetően, kitűnik az ilyen kérelmek lehető leggyorsabb elbírálásának biztosítására irányuló céljából, a 46. cikke (3) bekezdése hatékony érvényesülésének biztosítására vonatkozó kötelezettségből, valamint a jogorvoslat hatékonysága biztosításának a Charta 47. cikkéből eredő szükségességéből, hogy azon tagállamoknak, melyekre nézve ezen irányelv kötelező, úgy kell kialakítaniuk a nemzeti jogszabályaikat, hogy az eredeti határozat megsemmisítését követően, amennyiben az ügyet ezen irányelv 2. cikkének f) pontjában említett kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv elé visszautalják, az rövid határidőn belül, és a megsemmisítést kimondó ítéletben szereplő értékeléssel összhangban hozzon határozatot.

20 Következésképpen, amennyiben valamely bíróság egy közigazgatási hatóság határozatát a kérelmező nemzetközi védelem iránti igényének az összes releváns jogi és ténybeli tényező alapján történő kimerítő és naprakész vizsgálata alapján megsemmisíti, és megállapítja, hogy e kérelmezőnek nemzetközi védelmet kell biztosítani, majd visszautalja az ügyet a közigazgatási hatósághoz újabb határozat meghozatala céljából, e közigazgatási hatóság köteles megadni a kért nemzetközi védelmet, hacsak olyan ténybeli vagy jogi tényezők nem merülnek fel, amelyek objektíve a legújabb információkra is kiterjedő, új értékelést tesznek szükségessé, ellenkező esetben a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését, valamint a 2011/95 irányelv 13. és 18. cikkét megfosztanák minden hatékony érvényesülésétől (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 66. pont).

21 Ami az említett közigazgatási hatóság által az ilyen ítéletet követően hozott határozat felülvizsgálatát illeti, a Bíróság hangsúlyozta, hogy bár a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy az e rendelkezés alapján előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára reformációs jogkört biztosítsanak, e bíróságoknak minden esetben és az adott ügy egyedi körülményeit figyelembe véve biztosítaniuk kell a hatékony jogorvoslathoz való, a Charta 47. cikkében előírt jog tiszteletben tartását (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 69. és 70. pont).

22 A Bíróság az alapügyben alkalmazott eljárási szabályokat illetően ebből azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben az olyan bírósági határozatnak, amelyben a bíróság teljeskörűen és *ex nunc* jelleggel megvizsgálta az érintett személy nemzetközi védelem iránti igényét, és ennek eredményeképpen megállapította, hogy e személy számára biztosítani kell ilyen védelmet, ellentmond az illetékes közigazgatási hatóság későbbi határozata, az említett bíróságnak, amennyiben a nemzeti jog nem biztosít a számára olyan eszközt, amely lehetővé tenné számára az ítélete tiszteletben tartásának a biztosítását, meg kell változtatnia a közigazgatási hatóság e határozatát, és azt a saját határozatával kell helyettesítenie, szükség esetén mellőzve az ezt megakadályozó nemzeti szabályozás alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 68., 72. és 77. pont).

23 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a bíróságok számára kizárólag annak jogkörét biztosítja, hogy a nemzetközi védelem tárgyában illetékes hatóságok határozatait hatályon kívül helyezzék, kizárva ugyanakkor az azok megváltoztatására vonatkozó jogkört. Mindazonáltal az ügynek az illetékes közigazgatási hatósághoz történő visszautalása esetén rövid időn belül új határozatot kell hozni, és annak meg kell felelnie a hatályon kívül helyező ítéletben foglalt értékelésnek. Ezenfelül ha a nemzeti bíróság a nemzetközi védelem kérelmezője által előterjesztett valamennyi releváns ténybeli és jogi tényező teljes és *ex nunc* vizsgálatát követően azt állapította meg, hogy e kérelmezőnek a 2011/95 irányelvben meghatározott kritériumok alapján ilyen védelemben kell részesülnie a kérelmének alátámasztása érdekében általa hivatkozott indok alapján, de a közigazgatási szerv ezt követően ezzel ellentétes határozatot hoz anélkül, hogy e tekintetben megállapítaná, hogy az érintett kérelmező nemzetközi védelem iránti igényének új értékelését igazoló új tényezők merültek fel, e bíróságnak, amennyiben a nemzeti jog nem biztosít a számára olyan eszközt, amely lehetővé tenné számára az ítélete tiszteletben tartásának a biztosítását, meg kell változtatnia az említett, a korábbi ítéletének meg nem felelő határozatot, és azt a nemzetközi védelem vonatkozásában a saját határozatával kell helyettesítenie, szükség esetén mellőzve az ezt megtiltó nemzeti szabályozás alkalmazását.

A második kérdésről

24 A kérdést előterjesztő bíróság a második kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem tárgyában eljáró bíróság számára a határozathozatalra vonatkozóan hatvannapos határidőt ír elő.

25 Meg kell állapítani, hogy a 2013/32 irányelv nem csupán nem ír elő harmonizált szabályokat a határozathozatali határidőkre vonatkozóan, hanem a 46. cikkének (10) bekezdésében fel is hatalmazza a tagállamokat arra, hogy ilyen határidőket állapítsanak meg.

26 Ezenfelül, amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, az adott területre vonatkozó uniós szabályozás hiányában a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítására irányuló bírósági felülvizsgálatra vonatkozó eljárási szabályok meghozatala az eljárási autonómia elve alapján az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartozik, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi helyzetekre vonatkozókhoz képest (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (2017. március 15-i Aquino ítélet, C-3/16, EU:C:2017:209, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

27 Azt illetően, hogy az egyenértékűség elvére vonatkozó feltétel teljesül-e az olyan határozathozatali határidőt illetően, mint amely az alapügy tárgyát képezi, meg kell állapítani, hogy a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, és nem is állítják azt, hogy hasonló helyzetekre olyan nemzeti eljárásjogi részletszabályokat alkalmaznak, amelyek kedvezőbbek, mint a 2013/32 irányelv végrehajtásához előírt és az alapügyben alkalmazott szabályok, aminek a helytállóságát azonban a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie (lásd analógia útján: 2019. november 7-i Flausch és társai ítélet, C-280/18, EU:C:2019:928, 28. pont).

28 A tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartását illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (1) bekezdése a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a kérelmüket érintő határozatokkal szemben bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot ismer el. Ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése meghatározza e jog terjedelmét annak pontosításával, hogy azon tagállamoknak, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező erővel bír, biztosítaniuk kell, hogy az azon bíróság által végzett vizsgálat, amely előtt a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatban hozott határozatot vitatják, „mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 51. pont).

29 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében továbbá a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás megadására vonatkozó valamennyi határozatnak egyedi értékelésen kell alapulnia (2018. január 25-i F ítélet, C-473/16, EU:C:2018:36, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amely annak meghatározására irányul, hogy a kérelmező személyes körülményeire tekintettel teljesülnek-e az ilyen jogállás megadásának feltételei (2018. január 25-i Y és Z ítélet, C-71/11 és C-99/11, EU:C:2012:518, 68. pont).

30 Ezenkívül a főtanácsnok által az indítványának a 62. és 63. pontjában foglaltakkal egyetértve emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése szerinti bírósági jogorvoslat keretében számos különleges eljárási jogot biztosít a felperesek számára ezen irányelv 12. cikkének (2) bekezdése, nevezetesen a tolmácshoz való jogot, a többek között az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságával való kapcsolatba lépéshez való jogot, és bizonyos információkhoz való hozzáférés jogát, valamint ilyen jogokat biztosít az említett irányelv 20. cikke, nevezetesen az ingyenes

jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való jogot, és ilyen jogokat biztosít ugyanezen irányelv 22. cikke a jogi tanácsadáshoz való hozzáférést illetően, valamint az irányelv 24. és 25. cikke a különleges igényű kérelmezők és a kísérő nélküli kiskorúak tekintetében.

31 A Bíróságnak alkalma nyílt annak a felidézésére is, hogy főszabály szerint a bírósági szakaszban el kell rendelni a kérelmező meghallgatását is, kivéve, ha bizonyos kumulatív feltételek teljesülnek (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Sacko ítélet, C-348/16, EU:C:2017:591, 37. és 44–48. pont). Hasznos lehet továbbá más bizonyításfelvételi intézkedések elrendelése, többek között a 2013/32 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett orvosi vizsgálat.

32 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint előfordulhat, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelmet elbíráló bíróság a rá háruló terhekre és a munkakörülményeire vagy bizonyos ügyek különös nehézségére tekintettel a számára előírt hatvannapos határidőn belül gyakorlatilag nem képes biztosítani a jelen ítélet 27–31. pontjában említett valamennyi szabály tiszteletben tartását az általa vizsgált minden egyes eset vonatkozásában.

33 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az említett határidőt „kötelezőnek” minősítette.

34 Ilyen helyzetben, ha nincs az ügy észszerű határidőn belül való elbírálásának a biztosítását célzó, olyan nemzeti szabály, mint például annak előírása, hogy a hatvannapos határidő lejártakor az ügyet át kell adni egy másik bíróságnak, a tényleges érvényesülés uniós jogelve a bíróságot arra kötelezi, hogy mellőzze az általa kötelezőnek tartott nemzeti szabályozás alkalmazását.

35 Mindazonáltal azt is meg kell jegyezni, hogy a 2013/32 irányelv a 46. cikkének (4) bekezdésében azt a kötelezettséget is előírja a tagállamok számára, hogy észszerű határozathozatali határidőket vezessenek be. Ezek – amint arra a főtanácsnok az indítványa 48. pontjában rámutatott – hozzájárulnak a nemzetközi védelem iránti kérelmeknek a lehető leggyorsabb feldolgozására irányuló, az említett irányelv (18) preambulumbekezdésében előírt általános célkitűzés megvalósításához.

36 Így a bíróság azon kötelezettsége, hogy mellőzze az olyan nemzeti szabályozás alkalmazását, amely a tényleges érvényesülés uniós jogi elvével összeegyeztethetetlen határozathozatali határidőt ír elő, nem mentesítheti őt a gyorsaságra vonatkozó mindenfajta kötelezettség alól, hanem csupán arra kötelezi, hogy a számára előírt határidőt indikatív jellegűnek tekintse, és a határidő lejártát követően köteles a lehető leggyorsabban határozni.

37 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem tárgyában eljáró bíróság számára a határozathozatalra vonatkozóan hatvannapos határidőt ír elő, feltéve, hogy e bíróság ilyen határidőn belül biztosítani tudja az uniós jog által a kérelmező vonatkozásában elismert anyagi jogi szabályok és eljárási garanciák tényleges érvényesülését. Ellenkező esetben az említett bíróság köteles arra, hogy a határozathozatali határidőt előíró nemzeti szabályozás alkalmazását mellőzze, és e határidő lejártát követően a lehető leghamarabb határozatot hozzon.

A költségekről

38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 46. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a bíróságok számára kizárólag annak jogkörét biztosítja, hogy a nemzetközi védelem tárgyában illetékes hatóságok határozatait hatályon kívül helyezzék, kizárva ugyanakkor az azok megváltoztatására vonatkozó jogkört. Mindazonáltal az ügynek az illetékes közigazgatási hatósághoz történő visszautalása esetén rövid időn belül új határozatot kell hozni, és annak meg kell felelnie a hatályon kívül helyező ítéletben foglalt értékelésnek. Ezenfelül ha a nemzeti bíróság a nemzetközi védelem kérelmezője által előterjesztett valamennyi releváns ténybeli és jogi tényező teljes és ex nunc vizsgálatát követően azt állapította meg, hogy e kérelmezőnek a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott kritériumok alapján ilyen védelemben kell részesülnie a kérelmének alátámasztása érdekében általa hivatkozott indok alapján, de a közigazgatási szerv ezt követően ezzel ellentétes határozatot hoz anélkül, hogy e tekintetben megállapítaná, hogy az érintett kérelmező nemzetközi védelem iránti igényének új értékelését igazoló új tényezők merültek fel, e bíróságnak, amennyiben a nemzeti jog nem biztosít a számára olyan eszközt, amely lehetővé tenné számára az ítélete tiszteletben tartásának a biztosítását, meg kell változtatnia az említett, a korábbi ítéletének meg nem felelő határozatot, és azt a nemzetközi védelem vonatkozásában a saját határozatával kell helyettesítenie, szükség esetén mellőzve az ezt megtiltó nemzeti szabályozás alkalmazását.**

2) **A 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem tárgyában eljáró bíróság számára a határozathozatalra vonatkozóan hatvannapos határidőt ír elő, feltéve, hogy e bíróság ilyen határidőn belül biztosítani tudja az uniós jog által a kérelmező vonatkozásában elismert anyagi jogi szabályok és eljárási garanciák tényleges érvényesülését. Ellenkező esetben az említett bíróság köteles arra, hogy a határozathozatali határidőt előíró nemzeti szabályozás alkalmazását mellőzze, és e határidő lejártát követően a lehető leghamarabb határozatot hozzon.**

Bonichot Silva de Lapuerta Safjan

Bay Larsen Toader

Kihirdetve Luxembourgban, a 2020. március 19-i nyilvános ülésen.

A. Calot Escobar
hivatalvezető

J.-C. Bonichot
az első tanács elnöke